

STEPHEN EDWIN KING s-a născut în Portland, Maine, în 1947, al doilea fiu al lui Donald și Nellie Ruth Pillsbury King. Când avea doi ani, tatăl său și-a abandonat familia, iar micul Stephen a avut o copilărie grea, marcată de repetate mutări dintr-un oraș în altul. A îndrăgit matineele anilor '50, unde se proiectau mai ales filme de groază și SF, iar în 1960 l-a descoperit pe H.P. Lovecraft, care a avut o influență decisivă asupra lui – s-a apucat să aștearnă povești la o mașină de scris căreia îi lipsea tasta „N”, pe care o vom întâlni mai târziu în *Misery*.

Între 1962 și 1966 a frecventat Liceul Lisbon Falls, iar între 1966 și 1970 a urmat cursurile Universității Maine din Orono. În această perioadă a lucrat la biblioteca facultății și a publicat primele sale povestiri în revista *Maine Campus*, unde a ținut și o rubrică permanentă. În iunie 1970 a obținut licența în literatură, un certificat de profesor de liceu și o diplomă pentru elocuțiune și artă dramatică.

În 1971 s-a căsătorit cu Tabitha Jane Spruce, viitoarea scriitoare și poetă T. King, și împreună au trei copii. O vreme a trăit într-o rulotă și a lucrat într-o spălătorie industrială, apoi a devenit profesor de engleză la Hampden Academy, Maine. O viață grea, plină de lipsuri, care-l va duce la alcoolism. A început să scrie *Carrie*, dar, fiindcă romanul nu avansa deloc, l-a aruncat la gunoi. Tabitha însă, care nu se îndoia de talentul lui, a recuperat manuscrisul și l-a convins să-l ducă la bun sfârșit. În 1973 declicul s-a produs: concernul editorial Doubleday a acceptat spre publicare *Carrie*, iar New American Library a cumpărat drepturile ediției de buzunar cu suma record de 400 000 de dolari. În 1975 familia sa și-a cumpărat prima casă la Bridgton, Maine, iar Stephen King a publicat *Salem's Lot*. De acum înainte își va consacra viața exclusiv creației literare și, într-o mai mică măsură, producției cinematografice. Aproape toate romanele lui au fost ecranizate și King acordă permisiunea studenților la regie să adapteze povestirile sale pentru suma simbolică de un dolar.

Autor a peste patruzeci de romane și două sute de povestiri, a doborât toate recordurile de vânzări și a primit numeroase premii, printre care și prestigioasa Medalie pentru Contribuții Deosebite în Domeniul Literaturii Americane oferită de National Book Foundation. În 2010 venitul său anual a fost estimat la peste 40 de milioane de dolari.

STEPHEN KING JFK 11.22.63

Ediția a II-a

Traducere din limba engleză
RUXANDRA TOMA

NEMIRA

11.22.63

Niciodată n-am fost ceea ce se cheamă un plângăcios.

Fosta mea soție mi-a spus că principalul motiv pentru care mă părăsește e lipsa mea de „dispoziție emoțională“ (de parcă individul pe care îl cunoscuse la întrunirile Alcoolicilor Anonimi n-ar fi avut nicio legătură). Christy zicea că m-ar fi putut ierta că nu am plâns la înmormântarea tatălui ei; îl cunoșteam doar de șase ani și nu aveam cum să înțeleg ce om minunat și generos fusese (și îmi dădea drept exemplu Mustangul decapotabil pe care i-l dăruise când a absolvit liceul). Dar, apoi, când nu am plâns nici la înmormântarea propriilor mei părinți – care au murit la distanță de doi ani unul de celălalt, tata de cancer la stomac, iar mama secerată de infarct când se plimba pe o plajă din Florida – a început să înțeleagă chestia cu „lipsa mea de dispoziție afectivă“. Eram „incapabil să-mi simt emoțiile“, cum se spune în limbaj AA.

– Nu ți-am văzut *niciodată* nicio lacrimă, mi-a spus pe tonul rece pe care oamenii îl folosesc atunci când enunță motivul categoric și final al „rezilierii“ unei relații. Nici măcar atunci când mi-ai zis că ori mă duc la dezalcoolizare, ori mă părăsești.

Discuția asta a avut loc cu vreo șase săptămâni înainte să-și facă bagajele și să se mute cu Mel Thompson în capătul celălalt al orașului. „Love story în campusul AA“ – asta e altă expresie pe care o folosesc la întrunirile alea.

N-am plâns când a plecat. N-am plâns nici când m-am întors în casa micuță cu ipotecă uriașă. Casa în care nu se născuse niciun copil și nici că se va naște vreunul de-acum încolo. M-am întins pe patul care rămăsese doar al meu, mi-am acoperit ochii cu brațul și am jelit.

Fără lacrimi.

Însă nu sufăr de vreun blocaj emoțional. Christy n-a avut drep-tate. Pe la nouă ani, într-o zi când am venit de la școală, mama mă aștepta în pragul ușii. Mi-a spus că Rags, câinele meu, fusese izbit și omorât de un camion care nici măcar nu a oprit. N-am plâns când l-am îngropat, deși tata mi-a zis că nimeni n-o să aibă o părere proastă despre mine, dar am plâns când am aflat. Pe de-o parte pentru că era prima mea întâlnire cu moartea, iar pe de altă parte pentru că era treaba mea să-l îngrop bine în curtea noastră din spatele casei.

Și am plâns când m-a sunat doctorul mamei și mi-a spus ce se întâmplase în ziua aceea pe plajă.

– Îmi pare rău, dar nu s-a mai putut face nimic. Uneori totul se întâmplă brusc și noi credem că asta e o binecuvântare pentru persoana suferindă.

Atunci Christy nu era acasă – fusese nevoită să rămână la școală pentru o întrevedere cu mama unui elev care avea oarece nelămuriri referitoare la notele copilului ei – și nu m-a văzut cât am plâns. Căci am plâns. M-am dus în micuța spălătorie din casa noastră, am scos un cearșaf murdar din coșul cu rufe, mi-am îngropat fața în el și am plâns. Nu mult, dar au fost lacrimi. I-aș fi putut povesti mai târziu, dar n-am crezut că ar fi avut vreun rost, pe de-o parte pentru că ar fi zis că cerșesc milă (asta nu e un termen AA, dar ar trebui să fie), iar, pe de altă parte, pentru că nu cred că talentul de a hohoti la comandă este una dintre condițiile unei căsătorii reușite.

Acum, că mă gândesc, nici pe tatăl meu nu l-am văzut niciodată plângând; în stare de maximă emoție doar i se întâmpla să scoată câte un oftat prelung sau câteva gemete-gâgâieli șovăielnice – căci William Epping nu știa ce înseamnă să te bați în piept sau să te zgudui de râs. Era genul puternic și tăcut, iar, în cele mai multe cazuri, mama mea avea aceeași atitudine. Așa că, poate chestia asta cu zgârcenia la plâns e ceva genetic. Dar blocat? Incapabil să-mi simt emoțiile? Nu, niciodată n-am fost așa.

În afară de ziua când am primit veștile despre mama, mi-amintesc doar de o singură altă ocazie din viața mea de adult când am plâns; și asta s-a întâmplat când am citit povestirea despre tatăl omului de serviciu. Eram singur în cancelaria de la liceul din Lisbon Falls și corectam eseurile clasei unde predam „engleza pentru adulți”. Auzeam dinspre coridor bufniturile mingilor de baschet, trâmbița anunțând

time-out și urletele galeriilor de la meciul dintre fiarele echipelor Greyhounds, de la liceul Lisbon, și Tigers, de la Jay.

Cine poate ști când sau de ce viața îi va atârna de un fir de păr?

Tema pe care o dădusem era „Ziua care mi-a schimbat viața”. Majoritatea compunerilor erau sincere, dar oribile: povești siro-poase despre o mătușă cumsecade care a luat în gazdă o adolescentă gravidă, un camarad de armată care a dat sens cuvântului „curaj”, o întâlnire întâmplătoare cu o vedetă (cred că era vorba despre Alex Trebek de la *Răsti și câștigi*, sau, poate, Karl Malden). Cei dintre voi care sunt profesori și au făcut rost de vreo trei-patru mii de dolari în plus pe an predând la o clasă de adulți care vor să-și ia diploma de absolvire a liceului vor înțelege cu siguranță ce vreau să spun când afirm că lecturarea unor asemenea eseuri este o treabă a dra-cului de demoralizatoare. Notele nu au nicio legătură cu asta sau, cel puțin, pentru mine n-au nicio legătură. Îi treceam pe toți, pentru că niciodată n-am avut vreun elev trecut de majorat care să nu se dea cu fundul de toți pereții doar ca să iasă bine. Dacă scriai ceva, Jack Epping, de la Catedra de engleză a liceului Lisbon, îți garanta colacul de salvare. Iar dacă lucrarea mai era și structurată pe para-grafe, primeai cel puțin un 8.

Greu era, însă, că acum pixul cel roșu, nu cuvintele, devenise principala mea unealtă și îl secătuiam de puteri la propriu. Toată afacerea cu corectura eseurilor era al naibii de plictisitoare și îmi reclama întreaga atenție. Dacă ajungi la douăzeci și cinci, treizeci de ani fără să ai idee de ortografie (*noștri*, nu *noștrii*), sau fără să ai habar când trebuie să scrii cu majuscule (*Casa Albă*, nu *casa albă*), sau să alcătuiești o propoziție și cu subiect, și cu predicat, atunci, fără doar și poate, n-ai să știi niciodată toate astea. Și totuși, mer-gem mai departe, încercuind vitejește cuvintele scrise greșit din propoziții ca *Soțul meu ma bătut*, sau tăind formele de perfect simplu ale verbelor și înlocuindu-le cu mai mult ca perfectul.

Cu treburi din astea, imposibile și obositoare, mă ocupam în seara aceea, nu departe de locul unde un alt meci de baschet între licee se îndrepta spre sirena de final, lume fără de sfârșit, amin. Nu la multă vreme după ce Christy ieșise de la dezalcoolizare, mă îndreptam spre casă după ore doar cu speranța că o voi găsi trează (și așa se și întâmpla; începuse să țină la luciditate mai mult decât ținea la propriul bărbat). Îmi amintesc că mă sâcăia o durere de cap, mai

mult o jenă, și îmi frecam tâmpilele ca să o împiedic să se transforme într-o adevărată migrenă. Îmi mai aduc aminte și că mă gândeam: *Încă trei lucrări, doar trei, și o să pot pleca acasă, unde o să-mi fac o cană cu ciocolată fierbinte și o să mă cufund în romanul lui John Irving, fără să mă mai gândesc nici măcar o clipă la eseurile astea sincere, dar scrise ca vai de steaua lor.*

Nici viori n-au susurat, nici sonerii de alarmă nu mi-au perforat timpanele când am luat lucrarea omului de serviciu din teancul de eseuri și am așezat-o pe birou, în fața mea; niciun semn că viața mea neînsemnată avea să se schimbe. Dar nu avem de unde ști, nu? Viața ți se poate schimba cât ai bate din palme.

Scrisese cu un pix cu gel ieftin care pătase cele cinci pagini. Caligrafia era un fel de mângălitură ondulată, dar lizibilă, și probabil că apăsase foarte tare, căci cuvintele parcă erau gravate pe foile rupte; dacă mi-aș fi închis ochii și mi-aș fi trecut vârful degetelor pe spatele paginilor, ar fi fost ca și cum aș fi citit în Braille. Și la capătul fiecărui g mic făcuse câte un cârlionț. Toate aceste detalii îmi revin în memorie cu o claritate aparte.

Mi-amintesc și cum începea compunerea. Cuvânt cu cuvânt.

Na fost o zi a fost o noapte. Noaptea care mia schimbat viața a fost noaptea când taica a omorâto pe mama și doi frați și mia făcut rău tare mie. Ia făcut rău și lu sora mea, rău că a fost în comă. După trei ani a murit fără să se mai trezească. O chiema Ellen și io o iubeam tare mult. Îi place să culeagă flori și să le pună în veze.

Deja de la jumătatea primei pagini, am început să simt înțepături în ochi și am lăsat din mână loialul meu pix roșu. Când am ajuns la partea unde povestea cum s-a târât sub pat, cu sângele curgându-i în ochi (*aveam sânge și îne gât și era foarte rău la gust*) am început să plâng – ce mândră ar fi fost Christy. Am citit până la capăt, fără să fac o singură corectură, ștergându-mi, în tot acest timp, ochii pentru ca lacrimile să nu păteze paginile care, în mod evident, îl costaseră atât de mult efort. Crezusem oare că era mai încet decât ceilalți din clasă, poate doar un pic peste ceea ce numim „retardat educabil”? Păi, pentru Dumnezeu, chiar exista un motiv, nu? Și mersul șchio-pătat putea fi explicat. Era o minune că încă mai trăia. Un bărbat blând, care surâdea în permanență și nu ridica niciodată vocea la copii. Un bărbat blând care a trecut prin iad și se străduia – cu umilință și cu speranță – să obțină diploma de absolvire a liceului. Chiar

dacă va rămâne om de serviciu tot restul vieții, un om cu pantaloni militari verzi sau maro care dă cu mătura sau care râcăie guma de mestecat de pe jos cu briceagul păstrat mereu în buzunarul de la spate. Odinioară poate că ar fi putut să ajungă altceva, dar o singură clipă, dintr-o singură noapte, îi schimbase radical viața, iar acum nu era decât un bărbat blând, în pantaloni de camuflaj, pe care copiii îl porecliseră Harry Săltărețul.

Așa că am plâns. Cu lacrimi adevărate, lacrimi care vin din adâncul sufletului. Dincolo de coridor, orchestra liceului începuse să intoneze cântecul victoriei – deci gazdele câștigaseră, bravo lor. Mai târziu, Harry și câțiva colegi de-ai lui vor ridica rândurile de bănci și vor curăța mizeriile de sub ele.

Am desenat un 10 mare și roșu pe prima pagină a eseului. L-am privit o clipă sau două și am adăugat și un + mare și roșu. Pentru că lucrarea era bună, pentru că durerea lui stârnise o reacție emoțională în mine, cititorul. Și nu asta trebuie să facă un eseu de nota 10 +? Să provoace un răspuns?

În ceea ce mă privește, îmi doresc doar ca fosta doamnă Christy Epping să fi avut dreptate. Îmi doresc să fi avut un blocaj emoțional. Pentru că toate cele care au urmat – toate lucrurile oribile – au venit din aceste lacrimi.

Partea întâi

MOMENTUL DE CUMPĂNĂ

CAPITOLUL 1

1

Harry Dunning absolvisc cu succes. La invitația lui, m-am dus la ceremonia de înmânare a diplomelor, desfășurată în sala de sport a liceului Lisbon. Nu avea pe nimeni altcineva pe lume, iar mie mi-a făcut plăcere.

După rugăciune (dirijată de părintele Bandy, care nu rata nicio sărbătoare a liceului), m-am strecurat, prin forfota de prieteni și rude ale absolvenților, până la locul unde stătea Harry, singur, îmbrăcat cu o robă prea largă, cu diploma într-o mână și cu toca închiriată în cealaltă. I-am luat tichia ca să ne putem strânge mâinile. Mi-a zâmbit cu gura până la urechi, descoperind o dantură cu multe lipsuri și dinți strâmbi. Zâmbet luminos și fermecător, cu toate acestea.

– Mulțam că ați venit, domnu' Epping. Vă mulțumesc foarte mult.

– Cu multă plăcere. Și poți să-mi spui Jack. Asta e o favoare pe care o acord elevilor suficient de bătrâni ca să-mi poată fi tați.

Păru nedumerit, apoi izbucni în râs:

– Că cam așa îs eu, nu? Doamne!

Am râs și eu. Mai toți râdeau în jurul nostru. Și, bineînțeles, mai erau și lacrimi. Ceea ce mie mi se pare dificil nu prezintă nicio problemă pentru alții.

– Și un 10 +! Doamne! N-am luat niciodată un 10+ în toată viața! Și nici n-am crezut că o să iau!

– L-ai meritat, Harry. Spune-mi care-i primul lucru pe care ai să-l faci în calitate de absolvent de liceu?

Surâsul i-a pălit preț de o clipă – era o chestie la care nu se gândise.
– Păi, zic c-o să mă duc acasă. Știți, am o căsuță închiriată pe Goddard Street, meni și cărți

Își ridică diploma, ținând-o cu vârful degetelor de parcă i-ar fi fost teamă să nu întindă cerneala.

– O s-o pun în ramă și o s-o atârni pe perete. După aia, zic c-o să-mi pun un pahar cu vin și o să mă tot uit la ea până diseară.

– Sună bine, am spus, dar n-ai vrea, mai întâi, să mâncăm împreună câte un burger și niște cartofi prăjiți? Am putea merge la cârciuma lui Al.

Mă așteptam la o reacție negativă din partea lui Harry, dar doar pentru că știam ce părere au despre bodega lui Al toți colegii mei. Ca să nu mai pomenesc de majoritatea elevilor noștri; îl evitau pe Al de parcă era ciumat și se declarau clienți regulați fie ai restaurantului din lanțul Dairy Queen, de vizavi de școală, fie ai cafenelei Hi-Hat, de pe Route 196, lângă locul unde fusese vechiul Drive-In din Lisbon.

– Nemaipomenit, domnu' Epping. Mulțam!

– Jake.

– Jake, sigur.

Așa că l-am dus pe Harry la cârciuma lui Al, unde eram singurul client de-al casei provenit din mediul academic și, cu toate că în vara aceea angajase o ospătăriță, Al a vrut să ne servească personal. Ca de obicei, o țigară (ilegală în stabilimente de alimentație publică, dar lui Al nici că-i păsa) îi fumega în colțul gurii și își ținea ochiul pe jumătate închis din cauza fumului. Când a dat cu ochii de roba frumos împăturită a lui Harry, și-a dat seama ce anume sărbătoream și a insistat să facă cinste (nu că ar fi rămas în pagubă, căci mâncarea lui era întotdeauna inexplicabil de ieftină, fapt care dăduse naștere unor zvonuri despre soarta animalelor fără stăpân din apropiere). Ne-a făcut și o poză pe care a atârnat-o mai târziu pe ceea ce el numea Peretele Celebrităților Orașului. Printre alte „celebrități” se mai numărau răposatul Albert Dunton, fost proprietar al magazinului de bijuterii Dunton; Earl Higgins, fost director al liceului din Lisbon; John Crafts, proprietar al John Crafts Vânzări Auto; și, bineînțeles, părintele Bandy, de la biserica Sfântul Cyril. (Lângă fotografia părintelui se afla cea a Papei Ioan al XXIII-lea – care, deși nu era localnic, era adulat de Al Templeton, căruia îi plăcea să se

numească „bun catolic“.) În fotografia pe care ne-a făcut-o în acea zi, Harry Dunning râde cu toată gura. Eu stau lângă el și amândoi ținem diploma. Cravata îi era nițeluș cam strâmbă. Îmi amintesc acest amănunt pentru că m-a dus cu gândul la buclele pe care le desena la capătul fiecărui g mic. Îmi amintesc tot. Îmi amintesc foarte bine.

2

Doi ani mai târziu, în ultima zi de școală, mă aflu în aceeași cancelarie și corectam un vraf de eseuri scrise de elevii mei de la cursul intensiv de poezie americană. Copiii plecaseră deja să se bucure de libertatea unei alte veri și, nu peste multă vreme, și eu urma să fac același lucru. Dar deocamdată eram mulțumit să fiu acolo și să mă bucur de liniștea neobișnuită. Mă gândeam chiar că ar trebui să golesc automatul cu sendvișuri înainte de plecare. *Cineva* trebuia s-o facă.

Cu puțin timp în urmă, după curs (oră deosebit de gălăgioasă, ca mai toate la sfârșit de școală), Harry Dunning șchiopătase către mine și îmi întinsese mâna.

– Vreau să-ți mulțumesc pentru tot, mi-a zis.

Am rânjit:

– Păi, mi-ai mulțumit deja, din câte îmi amintesc.

– Mda, da' asta-i ultima mea zi aici. Ies la pensie. Așa că vreau să-ți mulțumesc iar.

Când ne strângeam mâinile, pe lângă noi a trecut un elev – nu mai mare de clasa a X-a, după cultura de coșuri de pe obraji și țepii răzleți de pe bărbie care aspirau la statutul de tăcălie – și a bolborosit:

– Harry Săltărețul țopăie în sus și-n jo... o... oos.

M-am repezit la el, cu intenția de a-l face să-și ceară scuze, dar Harry m-a oprit. Zâmbetul lui era blând și deloc jignit.

– Nu, nu te necăji. Îs obișnuit. Îs copii.

– Așa e, am răspuns. Și e treaba noastră să-i educăm.

– Știu că ești bun. Da' nu-i treaba mea să fiu... cum ziceți voi?... material didactic. Mai ales azi. Să ai grijă de mata, domnu' Epping.

Chiar dacă era destul de bătrân ca să-mi fie tată, să-mi spună *Jake* tot părea a fi ceva peste măsură.

– Și tu, Harry.

– N-o să uit niciodată nota aia de 10 +. Am pus-o și pe ea în ramă. Am atârnat-o lângă diplomă.

– Bravo ție.

Bravo lui. Totul era în regulă. Eseul lui fusese o lucrare de artă naivă, dar fiecare rând, tot atât de puternic și real ca un tablou de Grandma Moses. În mod cert, mult mai bun decât lucrările pe care le citeam acum. Ortografia celor de la cursul intensiv era, în cea mai mare parte, corectă, iar vocabularul era curat (chiar dacă abuzarea diatezei pasive mă agasa la culme), dar stilul era leșinat. Plictisitor. Elevii mei erau juniori – șeful Catedrei, Mac Steadman, își adjudeca seniorii – însă scriau de parcă ar fi fost niște bătrânei și bătrânele, toți cu buzele pungă, *să nu aluneci pe gheață, Mildred*. În ciuda greșelilor sale gramaticale și a caligrafiei migăloase, Harry Dunning scrisese ca un erou. Cel puțin, cu un anumit prilej.

În vreme ce meditam la diferențele dintre scrierea ofensivă și cea defensivă, interfonul de pe perete își dresе vocea:

– Este domnul Epping în cancelaria din aripa de vest? Jake, ești acolo?

M-am ridicat, am apăsat butonul și am răspuns:

– Aici sunt, Gloria. Îmi ispășesc păcatele. Ce este?

– Te caută cineva. Un tip, Al Templeton? Dacă vrei, îți fac legătura. Sau îi spun că ai plecat deja.

Al Templeton, proprietar și administrator al bodegii „La Al“, unde nu mergea niciun cadru didactic cu excepția mea. Până și mult stimatul meu șef de Catedră – care se străduia să rostogolească cuvintele de parcă ar fi fost profesor la Cambridge și care se apropia și el de vârsta pensionării – botezase specialitatea casei „Pisico-burgerul renumit al lui Al“.

Sigur că nu e făcut chiar din carne de pisică, spuneau oamenii, sau poate nu e deloc pisică, dar precis nu e vită, nu la un dolar și nouășpe.

– Jake? Ai adormit?

– Nu, sunt cât se poate de treaz.

Și mirat că Al mă suna la școală. Mirat că mă suna, la drept vorbind. Relația noastră fusese mereu una dintre un bucătar și un client. Îi apreciam haleala, iar el se bucura că îi calc pragul.

– Fă-mi legătura.

– Da' de ce n-ai plecat, încă?

– Mă autoflagelez.

– Oooo! exclamă Gloria și o și vedeam cum bate des din genele lungi. Mă termini când spui obscenități. Așteaptă să țarăie telefonul.

Închise. Începu să sune derivația și am răspuns.

– Jake? Tu ești, prietene?

La început, am crezut că Gloria nu înțelesese bine numele. Vocea aia nu putea fi a lui Al. Nici cea mai oribilă răceală din lume nu putea provoca o asemenea răgușeală.

– Cine e la telefon?

– Al Templeton, nu ți-a zis? Iisuse, muzica aia de așteptare e nasoală rău! Unde-i Connie Francis?

Începu să tușească atât de tare, că am fost nevoit să îndepărtiez receptorul de ureche.

– Parcă ai gripă, așa te aud.

Izbucni în râs. Tușind, în același timp. Combinația era cam înspăimântătoare.

– Să știi că am ceva.

– Cred că te-a luat cam repede.

Doar cu o zi în urmă fusese la el la cină. Un „Burger Dodoloț“, cartofi prăjiți și un milkshake de căpșune. Consider cu tărie că un tip care stă singur trebuie să mănânce câte puțin din fiecare grupă de alimente.

– Se poate spune și așa. Sau se poate spune că a durat ceva vreme. Oricare variantă e corectă.

N-am știut ce să răspund la chestia asta. Avusesem multe discuții cu Al în toți cei șase sau șapte ani de când mă tot duceam la bodega lui și știam că are anumite ciudățenii – insista, de exemplu, să spună Boston Patriots echipei New England Patriots și vorbea despre Ted Williams de parcă ar fi fost frați – însă niciodată nu mai zisese ceva așa de aiurea.

– Jake, trebuie să ne vedem. E important.

– Pot să întreb...

– Mă aștept să-mi pui o sumedenie de întrebări și o să-ți răspund, dar nu la telefon.

Nu eram sigur că îmi va da prea multe răspunsuri înainte să-și piardă vocea de tot, dar i-am promis că o să ajung cam într-o oră.

– Mulțumesc. Încearcă să vii chiar mai repede. Timpul e esențial, cum se zice.

Și, uite așa, mi-a închis fără măcar să-și ia rămas-bun.

M-am chinuit să mai corectez încă două eseuri, și mai aveam încă patru, dar nu mai eram bun de nimic. Îmi pierdusem tot zvâcul. Așa că am aruncat maldărul de lucrări în servietă și am plecat. Mi-a trecut prin cap să urc în birou și să-i urez Gloriei o vară frumoasă, dar nu m-am ostenit. O să fie la liceu toată săptămâna următoare ca să încheie situațiile școlare, iar eu aveam de gând să vin luni și să curăț automatul cu sendvișuri – asta era o promisiune făcută mie însumi. Dacă nu mă sacrificam eu, profesorii din sesiunea de vară ar fi găsit cancelaria din aripa de vest colcăind de gândaci.

Dacă aș fi știut ce mă așteaptă, cu siguranță că aș fi urcat s-o văd. Poate chiar i-aș fi dat sărutul care plutea în aer între noi de câteva luni. Dar bineînțeles că nu am știut. Viața ți se poate schimba cât ai bate din palme.

3

Bodega lui Al se afla într-un trailer argintiu, peste drum de Main Street, la umbra vechii fabrici Worumbo. Locuri de genul acesta pot avea un aspect cam jalnic, însă Al mascase blocurile de beton pe care stătea trailerul cu straturi drăgălașe de flori. Pusese și un pătrățel de gazon în față, pe care-l bărbiera el însuși cu o mașină veche de tuns iarba, la fel de îngrijită ca și gazonul. Nici măcar un pistruu de rugină nu avea pe lamele zbârnâitoare, vopsite în culori vii. Ca și cum și-ar fi cumpărat-o doar săptămâna trecută de la magazinul Western Auto... dacă ar mai fi existat vreun Western Auto în Lisbon Falls. Odinioară fusese unul, dar, la începutul noului secol, căzuse victimă marilor lanțuri de depozite/magazine.

Am înaintat pe aleea pavată, am urcat treptele și m-am oprit încruntându-mă. Dispăruse semnul pe care scria BUN VENIT LA BODEGA LUI AL, PATRIA BURGERULUI DODOLOȚ. În locul lui, stătea atârnat un carton care spunea ÎNCHIS & NU SE VA REDESCHIDE PE CAZ DE BOALĂ. MULȚUMESC PENTRU CĂ AȚI VENIT AICI ANI LA RÂNDUL & DUMNEZEU SĂ VĂ BINECUVÂNTEZE.

Încă nu pătrunsesem în ceața irealității ce avea să mă înghită în curând, însă primele ei tentacule se furișau deja spre mine și le simteam. Răgușeala cronică din vocea lui Al nu fusese provocată

de vreun guturai de vară. Nici de vreo gripă. Dacă era să mă iau după semnul acesta, trebuia să fie vorba despre ceva cu mult mai serios. Dar ce boală gravă este aceea care te doboară în douăzeci și patru de ore? Mai puțin, chiar. Era două și jumătate. Plecasem de la cârciumă aseară la șase fără un sfert și îl lăsasem bine pe Al. Chiar prea plin de viață. Mi-aduc aminte că îl întrebaser dacă nu care cumva băuse prea multe cafele și mi-a zis că nu, dar se gândește să-și ia vacanță. Vorbesc despre vacanțe oamenii care sunt bolnavi – atât de bolnavi că-și închid afacerea pe care au condus-o singuri peste douăzeci de ani? Poate că unii da; dar sigur că majorității nici nu le trece așa ceva prin minte.

Ușa se deschise înainte să întind mâna spre clanță și l-am văzut pe Al în prag, privindu-mă fix, fără să zâmbescă. M-am uitat și eu la el, simțind cum ceața irealității mă cuprinde și mai abitir. Era o zi călduroasă, dar ceața era rece. În momentul acela încă aș mai fi putut să mă răsucesc pe călcâie și să plec de acolo, înapoi în soarele de iunie, și o parte din mine chiar a vrut s-o facă. Dar rămăsesem împietrit mai cu seamă din cauza uluirii și a panicii. Și a groazei, recunosc. Pentru că o boală gravă ne îngrozește, nu? Iar Al era grav bolnav. Observasem din prima secundă. Probabil era chiar pe moarte.

Nu numai că obrajii lui, de obicei foarte rumeni și rotunjori, deveniseră supti și pământii. Nu numai că o pojghiță îi acoperise ochii albaștri, care acum păreau decolorați și înfruntând o miopie încordată. Nici că părul, aproape în întregime negru doar cu o zi în urmă, era acum aproape alb – în fond, poate că folosisese niște cosmetice mai șmechere și, apoi, sub impulsul momentului, se hotărâse să se spele pe cap și să se poarte natural.

Chestia absolut incredibilă era că, în cele douăzeci și două de ore de când nu-l mai văzusem, Al Templeton părea să fi slăbit cel puțin cincisprezece kilograme, dacă nu chiar douăzeci, ceea ce ar fi însemnat un sfert din greutatea lui anterioară. Nimeni nu slăbește cincisprezece sau douăzeci de kilograme în mai puțin de o zi. *Nimeni*. Dar eu asta vedeam. Și atunci cred că ceața irealității m-a înghițit cu totul.

Al a zâmbit și am observat că-și pierduse și niște dinți, nu doar niște – mai multe – kilograme. Avea gingiile palide și nesănătoase.

– Cum îți place de noul Al, Jake?

Și a început să tușească, iar sunetele înlănțuite, consistente, coapte, veneau din adâncurile lui.

Am deschis gura să-i răspund. Dar n-am reușit să articulez niciun cuvânt. Într-un locșor laș și scârbit al minții mele a apărut iarăși ideea fugii de acolo, dar chiar dacă partea aceea mi-ar fi putut controla acțiunile, tot n-aș fi putut s-o fac. Parcă prinsesem rădăcini.

Al reuși să-și stăpânească tusea și scoase o batistă din buzunarul de la spatele pantalonilor. Mai întâi se șterse la gură, apoi își șterse palma. Înainte s-o pună la loc, am văzut că batista avea niște pete roșii.

– Intră, mi-a zis. Avem o mulțime de lucruri de vorbit și cred că ești singurul care m-ai putea asculta. O să mă ascuți?

– Al, am spus cu o voce atât de slabă și de neputincioasă, încât abia mi-o puteam auzi eu însumi. Ce-ai pățit?

– O să mă ascuți?

– Sigur că da.

– O să ai întrebări și o să-ți răspund la câte pot, dar încearcă să-mi pui mai puține. Nu prea mai am voce. Pe dracu', nu prea mai am putere. Haide, intră.

Și am intrat. Bodega era întunecat, friguroasă și goală. Teigheaua era ștearsă și fără firimituri; cromul scaunelor sclișea; cana mare pentru cafea era lustruită; semnul pe care scria **DACĂ NU ÎȚI PLACE ORAȘUL NOSTRU, CAUTĂ MERSUL TRENURILOR** era la locul lui, lângă casa de marcat. Nu lipseau decât clienții.

Și bucătarul – proprietar, bineînțeles. Al Templeton fusese înlocuit de fantoma aceasta bătrână și suferindă. Când a pus zăvorul la ușă, înclud-o, zgomotul făcut a fost foarte puternic.

4

– Cancer pulmonar, mi-a spus cu indiferență, după ce ne așezăram într-un separeu aflat în spatele restaurantului.

Își lovea ușor cu degetele buzunarul de la pieptul cămășii și am fost surprins să îmi dau seama că e gol, fără omniprezentul pachet de Camel.

– Nu-i de mirare. M-am apucat la unșpe ani și am tot fumat până în ziua când am aflat diagnosticul. Peste cincizeci de ani. Trei pachete pe zi până în 2007 când s-au scumpit. Atunci m-am sacrificat și le-am redus la două.

Râse hârâit.

M-am gândit că ar trebui să-i spun că nu le prea are cu aritmetica, pentru că îi știam vârsta adevărată. Odată, pe la sfârșitul iernii, când îl găsisem lângă grătarul cu fripturi cu un coif colorat pe cap, așa cum au copiii când își serbează ziua de naștere, mi-a zis: „Păi azi fac cincizeci și șapte de ani, prietene.“ Însă mă rugase să nu-i pun nicio întrebare decât dacă este absolut necesar și bănuiam că orice fel de întrerupere pentru a-l corecta ar fi făcut parte din aceeași categorie.

– Dacă aș fi în locul tău – și mi-aș dori asta, deși n-aș vrea să fii tu în locul meu, mai ales acum – mi-aș spune: „Ceva nu se-nvârtă rotund aici, nimeni nu capătă cancer în fază avansată peste noapte“. Așa-i?

Am dat din cap. Așa era.

– Răspunsul e simplu. N-a fost peste noapte. Am început să-mi scuipe mațele de atâta tuse cam acum vreo șapte luni, prin mai.

Și asta era ceva nou pentru mine; căci nu-l văzusem niciodată tușind. Și iarăși se încurcase la aritmetică.

– Al? Alo? Suntem în iunie. Acum șapte luni era decembrie.

Îmi făcu un semn cu o mână atât de emaciată, încât inelul primit în armată juca pe degetul pe care stătuse strâns înainte, de parcă ar fi vrut să-mi spună: *Las-o baltă, deocamdată, las-o baltă*.

– La început am crezut că-i vorba doar de o răceală mai rea. Da' n-am avut febră și, în loc să treacă, tusea se făcea și mai nasoală. După aia am început să slăbesc. Că nu-s tâmpit, prietene, și am știut tot timpul că s-ar putea să mă pândească marele C... chiar dacă și mama, și tata au fumat bine mersi ca șerpini până la optzeci de ani. Cred că încercăm mereu să ne găsim tot felul de scuze ca să nu renunțăm la obiceiurile proaste, nu ți se pare?

Îl apucă iarăși tusea și-și scoase batista. Când se mai liniști, spuse:

– Nu pot să nu divaghez. Asta am făcut toată viața și e greu să mă opresc acum. Chiar mai greu decât a fost să mă las de fumat. Fă-mi un semn să încetez, data viitoare când o mai iau pe arătură.

– Bine, l-am aprobat eu cu amabilitate. Deja îmi trecuse prin minte că toată povestea asta nu era decât un vis. Și dacă așa stăteau lucrurile, visul părea al naibii de real, pornind de la umbrele aruncate de ventilatorul din tavan și până la preșul de la intrare pe care scria **TU EȘTI CEL MAI PREȚIOS BUN AL NOSTRU!**

– Ca să nu mai lungesc vorba, m-am dus la doctor și mi-am făcut o radiografie și le-am văzut cât de mari sunt. Două tumori. Necroză avansată. Inoperabile.